

“NOR AŞXAR” ARMENIKO EBΔOMADIAIO ENHMERΩTIKO ENTYPHO

ԼԼ Տարի, թիւ 48(2314), Երկուշաբթի, 25 Դեկտեմբեր, 2017 (ΚΩΔ. 3379) 44ο Έτος, αρ.φύλλου 48(2314), Δευτέρα 25 Δεκεμβρίου, 2017

Խմբագրական Պայքար Շարաթաթերթի

Թրամփի ռուսերը

Ամերիկայի նախագահը՝ Տանըլտ Թրամփ աննախատեսելիորեն նախատեսելի է իր ըրածներուն ու խօսածներուն մէջ: Այն ինչ որ կը կարծուի թէ դիւանագիտօրէն անկարլի է՝ պատրաստ է ան ընելու եւ գոհանալու իր ստեղծած հակազդեցութիւններով: Ան միակողմանիօրէն որոշեց իրաժարիլ կենսոլորտի պահպանութեան Փարիզեան դաշնագրէն, ահաբեկելով միեւնոյն դաշնագրին մասնակից այլ երկիրերն ու գիտական աշխարհը, որոնք մտահոգուած են երկրագունդին սպառնացող կենսոլորտային վտանգներով: Միեւնոյն քաջագործութեամբ ջնջեց Խաղաղական ովկիանիոսի շրջանի առեւտրական դաշինքը:

Գալով Երուսաղէմի ճակատագրին՝ աւելի քան կէս դարէ ի վեր Ամերիկայի իւրաքանչիւր նախագահական թեկնածու խոստումներ կու տար իր ընտրողներուն իրագործելու զայն, յաջողութենէ վերջ ապաւինելով քաղաքական փրկութեան մեքանիզմներունսքողելու իր խոստումնադրումը:

Արեւելեան Երուսաղէմը 1967էն ի վեր գրաւուած է Իսրայէլի կողմէ, որ 1980ին միակողմանիօրէն միացուց Արեւմտեան Երուսաղէմին զայն հռչակելով Իսրայէլի «անբաժանելի մայրաքաղաքը»: ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդը, իր կարգին, 1980ին ընդունած է 478 թիւ բանաձեւը՝ անվաւեր ճանչնալով այդ որոշումը: Բոլոր պետութիւնները, ներառեալ Ամերիկան, այդ բանաձեւի հիման վրայ իբրեւ Իսրայէլի պետութեան մայրաքաղաք կը ճանչնան Թէլ Աւիվը: Քաղաքական աշխարհի բացատրութիւնը, այս վերաբերումին նկատմամբ այն է որ պաղեստինցիները, իրենց կարգին, որոշած են իրենց մայրաքաղաքը հռչակել Արեւելեան Երուսաղէմը՝ երբ «երկու պետութեան» սկզբունքով լուծում մը գտնուի Իսրայէլ-Պաղեստին խնդրին:

Ամերիկեան Քոնկրէսը տեղի տալով իսրայէլեան ճնշումներուն 1995ին որդեգրած է Երուսաղէմի Դեսպանատան Աքթը (Jerusalem Embassy Act), սակայն, պահպանելու համար իր «անաչառ միջնորդ»ի հանգամանքը, Իսրայէլի եւ պաղեստինցիներու միջեւ, որդեգրած է նաեւ քաղաքական հնարք մը՝ անմիջական գործադրութեան չդնելու համար որոշմնագիրը: Այդ հնարքը Քոնկրէսին կողմէ նախագահին տրուած լիազօրութիւնն է ամէն վեց ամիսը անգամ մը նախագահական որոշում մը ստորագրելով յետաձգելու դեսպանատունը Երուսաղէմ փոխադրելու գործնական արարքը: Ճիշդ այնպէս, ինչպէս ամերիկեան Քոնկրէսը ընդունած է Freedom Support Actի 907 հատուածը Ատրպէյճանին զէնք չվաճառելու, սակայն նոյն ատեն նախագահին ալ լիազօրութիւն տրուած է նախագահական որոշմնագիր մը ստորագրելով շրջանցելու ընդունուած օրէնքը:

Այս կերպով նախագահ Թրամփի պայթեցուցած ռուսերը իրականութեան մէջ աւելի աղմուկ էր աւելի քան անմիջական հետեւանքներ ունեցող արարք մը: Եւ այս պատրաստելու համար հանրային կարծիքը, կատարուած իրողութեան առջեւ դնելու քաղաքական աշխարհը: Ի վերջոյ Ամերիկա պիտի իրագործէ այն ինչ որ խոստացած է Իսրայէլին: Սակայն, այս անգամ նախագահ Թրամփ ցուցական կերպով ստորագրելէ վերջ Երուսաղէմի որոշումը, անմիջապէս ստորագրած է նաեւ զայն յետաձգելու որոշումը վեց ամսուան համար եւ, շատ հաւանաբար, քանի մը անգամներ եւս ստորագրէ յետաձգման ի խնդիր:

Ըստ Մարթին Ինտիքի, որ յօդուած մը ստորագրած էր Financial Timesի մէջ, Երուսաղէմի հարցին շուրջ, Պրն. Թրամփի ցուցական արարքը ունեցած է նաեւ խորհրդանշական բնոյթ: Արդարեւ, որոշմնագրի ստորագրութեան պահին նախագահը իր կողքին ունեցած է փոխ նախագահ Մայք Փէնսը որ Ամերիկայի Աւետարանչականներու (Evangelical) ներկայացուցիչն է: Պրն. Թրամփ իր նախընտրական արշաւին մէջ այդ հատուածին խոստացած էր ի վերջոյ Ամերիկայի դեսպանատան Երուսաղէմ փոխադրելու հարցը լուծել:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

**ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅՈՒԹԻՒՆԸ՝ ՄՏԱՀՈԳ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ
ԻՐԱՎԻՃԱԿՈՎ**

Երուսաղէմը Իսրայէլի մայրաքաղաք ճանաչելու եւ, նոյնիսկ այն, իր երկրի դեսպանատունը այնտեղ փոխադրելու Մ. Նախագահի նախագահի որոշումը, ինչպէս եւ սպասուում էր, ծայրայեղ լարուածութեան մատնեց ողջ տարածաշրջանը, որն արդէն վերջին տասնամեակում գտնուում է անօրինակ խռովայոյզ վիճակում եւ դարձել է արհւնալի բախումների, քանդումների ու բռնագողթերի թատերաբեմ: Տոնալտ Թրամփի այդ որոշումը այժմ սպառնում է նոր արհւնահեղութիւններ, նոր տառապանքներ բերել տարածաշրջանի ազգաբնակչութիւններին, որոնցից զերծ չեն մնալու նաեւ Միջին Արեւելքի հայազաղութները:

Մեր կարծիքով, սպառնալիք է կախուած նաեւ Հայկական Երուսաղէմի գլխին, ոչ միայն տեղի՝ արդէն խիստ նօսրացած մեր գաղթօճախի, այլ մանաւանդ՝ Հայոց պատրիարքութեան, Սուրբ քաղաքում նրա դարաւոր ներկայութեան, նրա նիւթական ու հոգեւոր անգնահատելի հարստութիւնների գլխին: Նախագահ Թրամփի որոշումը, դրան հետեւելիք իսրայէլական իշխանութիւնների «կարգադրութիւնները» սպառնում են խախտել փխրուն հաւասարակշռութիւնը, որ գոյութիւն ունի Հին Երուսաղէմի միջկրօնական եւ ազգամիջեան համագոյակեցութեան ասպարէզում, խախտելու է դարաւոր կարգավիճակները, որոնցից տուժելու է Սբ. Յակոբայ վանքը, մեր միւս սրբատեղիները:

Այստեղ աւելորդ ենք համարում վերստին յիշեցնել Հայկական Երուսաղէմի դիրքի կարեւորութիւնը քրիստոնէական երեք մեծ եկեղեցիների մէջ: Կարեւոր եւ, հետեւաբար, առաւել խոցելի՝ նաեւ իր թոյլ պաշտպանութեամբ: Ուստի՝ առաւել ենթակայ արտաքին ոտնձգութիւնների, իրաւունքների ոտնահարման:

Նկատի ունենալով այս եւ այլ հանգամանքները, Ռամկավար Ազատական կուսակցութեան Կեդրոնական վարչութիւնը առաջարկում է Երեւանում ստեղծել արտակարգ լիազօրութիւններով օժտուած պետական ու կրօնական կեդրոնական շտապ, պետական ու եկեղեցական ներկայացուցիչների մասնակցութեամբ, որը կը համակարգի արտաքին ու ներքին բոլոր աշխատանքները ի խնդիր հայկական Երուսաղէմի, Հայոց Պատրիարքութեան պաշտպանութեան, իր աշխատանքները համակարգելով առաջին հերթին Հայոց Պատրիարքութեան, հայկական միւս դաւանանքների ղեկավարութիւններին, ինչպէս նաեւ քրիստոնէական բոլոր եկեղեցիների ու կեդրոնների, աշխարհի գլխաւոր մայրաքաղաքների հետ:

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Երեւան, 12 Դեկտեմբեր 2017 թ.

Աντσούκ-Մորτσούկ...

Μια σειρά άρθρων υπέρ της ενότητας της αρμενικής κοινότητας στην Ελλάδα του Σήφη Κασσεσιάν

ΟΙ ΜΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΟΥ ΔΙΧΑΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΡΜΕΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Στο προηγούμενο μας σημείωμα αναφέρθηκε ότι τα αρμενικά σχολεία της Ελλάδας θα είχαν κλείσει λόγω οικονομικής αδυναμίας, αν ο συμπατριώτης μας Σ. Α. δεν αγωνιζόταν για να εξασφαλίσει την οικονομική αρωγή του ελληνικού κράτους. Και θα ήταν πραγματική καταστροφή το κλείσιμο των σχολείων μας, αφού, μετά την πληθυσμιακή απίσχναση και τη μετάλλαξη του χαρακτήρα των προσφυγικών συνοικισμών το σχολείο είναι ο μοναδικός χώρος μόνιμου για αρκετά χρόνια συγχρωτισμού των παιδιών μας. Με τις αλάνες και τα σοκάκια της Κοκκινιάς και του Φιξ να έχουν χαθεί για πάντα, το αρμενικό σχολείο είναι πια το μόνο μέρος όπου μπορούν να σφυρηλατηθούν παιδικές φιλίες ανάμεσα στα Αρμενόπουλα, να δημιουργηθούν κοινές αναμνήσεις που θα συνοδεύουν τους αυριανούς ενήλικους σε όλη τους τη ζωή. Αλλά το Μπιρό του Τασνακτσουπιούν δεν ενδιαφέρεται παρά μόνο για την επιβολή της φαντασιώδους κυριαρχίας του, για την επικάλυψη και τη δικαιολόγηση των πολυάριθμων σφαλμάτων του. Κατά τα άλλα, Αρμενισμός πυρί μειχθήτω...

Βέβαια, οι επιπτώσεις του διχασμού δεν υπήρξαν μόνο οικονομικές, αλλά και -κυρίως- ηθικές και επηρέασαν βαθύτατα τη ζωή της μικρής αρμενικής κοινότητας της Ελλάδας. Ο πρώτος που υπήρξε θύμα του διχασμού ήταν το ίδιο το Καθολικοσάτο της Κιλικίας. Σε μια επιφανειακή ανάγνωση, το τελευταίο ωφελήθηκε διότι πρόσθεσε και την Ελλάδα στο χώρο της δικαιοδοσίας του. Το αντίτιμο, όμως, που πλήρωσε ήταν πολλαπλάσιο του ωφέλους. Το ηθικό κύρος της Έδρας της Κιλικίας παραμένει από την εποχή του πραξικοπήματος καταρρακωμένο. Ο κατογικός είναι ουσιαστικά όμηρος του Τασνακτσουπιούν. Ο -όσον αφορά στο ποίμνιό του- αντιπρόσωπος του Θεού επί της Γης, ευρίσκεται υπό τον έλεγχο ενός πολιτικού κόμματος! Μπορεί κανείς πολίτης της Ελλάδας να φανταστεί το πατριαρχείο της Κωνσταντινούπολης να ελέγχεται φερ' ειπείν από τη Νέα Δημοκρατία, το ΠΑΣΟΚ ή τον ΣΥΡΙΖΑ; Κι όμως αυτό συμβαίνει στην αρμενική πραγματικότητα. Στη συνείδηση ενός μεγάλου ποσοστού Αρμενίων -το ότι είναι πολιτικοί αντίπαλοι του Τασνακτσουπιούν δεν έχει καμία σημασία- οι εκκλησίες και οι ιερωμένοι του πατριαρχείου της Κιλικίας έχουν καταχωρηθεί ως ανήκουσες/ανήκοντες στο εν λόγω κόμμα (τασνακτσαγκανερού γεγκεγεσί, τασνακτσαγκανερού, καχανά, βαρταμπέντ...). Ήμαρτον, Κύριε!!! Ποιο κύρος μπορεί να έχει ένας υποταγμένος σε ένα κόμμα ιεράρχης; Πώς θα μπορούν να γνωρίζουν οι πιστοί της Εκκλησίας όταν μιλάει ο τελευταίος, αν εκφέρει τον λόγο του Θεού ή τον λόγο των θνητών εντολών του; Πώς θα ξεχωρίζουν αν οι όποιες πράξεις του σκοπεύουν στην προαγωγή των συμφερόντων της χριστιανικής πίστης και όχι των κομματικών συμφερόντων. Ποια θέση έχουν κομματικοί επίτροποι -εκλεγμένοι με κομματικά επεξεργασμένα ψηφοδέλτια και κομματικά ελεγχόμενες διαδικασίες- στα εκκλησιαστικά συμβούλια;

Αλλά, από πού βγαίνει το συμπέρασμα περί ενός τόσο έντονου και σφιχτού εναγκαλισμού κόμματος και Εκκλησίας; Αυθαιρετεί ο αρθρογράφος προβάλλοντας τέτοιους ισχυρισμούς; Τον τυφλώνει κάποιο φανατικό μίσος για το κόμμα ή της Έδρα της Κιλικίας; Δεν θα χρειαζόταν προκειμένου να υπερασπιστεί κάποιος τον εαυτό του απέναντι σε κάποια ανάλογη κατηγορία παρά να παραπέμψει τους κατηγορούμενους του στον Τύπο του Τασνακτσουπιούν στην περίοδο των τελευταίων εκλογών για την ανάδειξη εκκλησιαστικού συμβουλίου. Την εποχή εκείνη -προ διετίας περίπου- η Αζάντ Ορ είχε κατακλυστεί από άρθρα που προσπαθούσαν να προσελκύσουν το ενδιαφέρον του ελληνοαρμενικού κοινού για τις επικείμενες εκλογές.

Όποιος ήξερε να γράφει έστω και ανεκτά Ελληνικά επιστρατεύτηκε στον αγώνα για συλλογή ψήφων και έθεσε τη γραφίδα του στην υπηρεσία αυτού του αγώνα. Δίνοντας, μάλιστα, ένα ψευδείς γραφικό "πολιτικοειδές" χρώμα στο εγχείρημά τους, οι αρθρογράφοι έκαναν λόγο περί "εκλογής βουλευτών". Μπορείτε -επιστρέφοντας στο προηγούμενο παράδειγμά μας- να φανταστείτε ένα ελληνικό παραταξιακό -όπως π.χ. η Καθημερινή για τη Νέα Δημοκρατία ή η Εφημερίδα των Συντακτών για τον ΣΥΡΙΖΑ- ή κομματικό -όπως π.χ. η Αυγή ή ο Ριζοσπάστης- έντυπο όργανο να διεξάγει μια τόσο μεγάλη εκστρατεία και να δίνει τόσο μεγάλη σημασία στην εκλογή του εκκλησιαστικού συμβουλίου οποιασδήποτε ελληνορθόδοξης εννοίας ή έστω και αυτής της μητρόπολης Αθηνών;

Στην πραγματικότητα ο ελληνικός Τύπος ελάχιστο χώρο αφιερώνει ακόμα και στην εκλογή ενός νέου Οικουμενικού πατριάρχη. Η Αζάντ Ορ αφιέρωσε στις προ διετίας εκκλησιαστικές εκλογές τόσα άρθρα όσα δεν έχει αφιερώσει στο σοσιαλισμό -την επίσημη ιδεολογία του Τασνακτσουπιούν- στα υπερεξήκοντα χρόνια της ύπαρξής της.

Λογικό συμπέρασμα: οι εκκλησιαστικές εκλογές ενδιαφέρουν το Τασνακτσουπιούν περισσότερο απότι ο σοσιαλισμός. Έχουμε, λοιπόν, να κάνουμε με μια υποτίμηση της πολιτικής ταυτότητας του κόμματος και υπερτίμηση ενός άλλου στοιχείου: του συνασπισμού ενός συνόλου

«YES Armenia» Ծրագիրով 20 Հայ Երիտասարդ Հայաստանէն Եւ ԱՄՆ-էն, Ցառաջիկայ Մէկ Տարուան Ընթացքին Պիտի Աշխատին Նախարարութիւններու Եւ Այլ Պետական Գերատեսչութիւններու Մէջ

ՀՀ վարչապետ Կարէն Կարապետեան ներկայ գտնուած է երիտասարդ փորձագէտներու YES Armenia ծրագիրի պիտի աշխատելու մասնագէտներու համար եզակի հնարաւորութիւն է մասնակցելու երկրի զարգացման գործընթացին՝ նոր եռանդ եւ շունչ բերելով քաղաքացիական ծառայութեան ոլորտ, ինչպէս նաեւ նպաստելով բնագաւառի արդիականացման:

Շնորհաւորելով Եւրոմիութեան գործընկերներու եւ Ռազմավարական նախաձեռնութիւններու կեդրոնի համատեղ՝ երիտասարդ փորձագէտներու «YES Armenia» ծրագիրի պաշտօնական բացման կապակցութեամբ՝ վարչապետը նշած է. «Ոգևորիչ է, որ այս ծրագրի արդիւնքում պետական կառավարման ոլորտ ենթ ներգրաւում 20 հայ երիտասարդ, տաղանդաւատ մասնագէտներին՝ Հայաստանից եւ Միւրթից: Դուք անցել էք բարդ ընտրական գործընթացով եւ ընտրուել էք աւելի քան 300 դիմորդների միջից: Ձեզ յաջողութիւն եւ մաղթում: Լիայոյս եմ, որ կ'արդարացնէք մեր ակնկալիքները, եւ դուք էլ ծրագրից կը ստանաք ամէնը, ինչի համար որոշել էք մասնակցել դրան»: Կառավարութեան ղեկավարին խօսքով՝ YES Armenia նախագիծը Հայաստանի եւ Եւրոմիութեան միջեւ համագործակցութեան հերթական լաւ օրինակ է: Այն, ըստ վարչապետին, իր մէջ կը ներառէ կարեւոր քանի մը առաջնայնութիւններ՝ երի-տասարդներու ընդգրկում հանրային կառավարման բարեփոխումներուն, սփիւռքի երիտասարդ, տաղանդաւատ կազմերու ներգրաւում, պետութեան եւ միջազգային գործընկերոջ համատեղ ջանքերու համադրում՝ փոխադարձ կարեւորութիւն ներկայացնող ուղղութիւններով: «YES Armenia» ծրագրով 20 հայ երիտասարդներ՝ 12-ը Հայաստանից, 8-ը սփիւռքից՝ ԱՄՆ-ից մինչեւ Չինաստան, առաջիկայ մէկ տարում աշխատելու են նախարարութիւններում եւ այլ պետական գերա-տեսչութիւններում: Իրենց գիտելիքների ու փորձի ամէնօրեայ կիրառմամբ նրանք եռանդ կը հաղորդեն պետական կառավարման ոլորտին՝ մասնակցելով բարեփոխումների գործընթացին կրթութեան ու գիտութեան, առողջապահութեան, բնա-պահպանութեան, էներգետիկայի եւ շատ այլ ոլորտներում: Ծրագիրը այս ֆորմատով առաջին փորձն է, որ իրականացնում ենք Եւրամիութեան գործընկերների հետ եւ յուսով եմ, որ յաջողութեան պարագայում այն կը լինի երկարաժամկետ եւ շարունակական», - ըսած է Կարէն Կարապետեան:

Յիշեցնելով, որ քանի մը օր առաջ Հայաստանի Հանրապետութիւնը եւ Եւրոպական Միութիւնը ստորագրեցին Համապարփակ եւ ընդլայնուած գործընկերութեան համաձայնագիր մը, վարչապետ Կարէն Կարապետեան անգամ մը եւս շնորհաւորած է այս կարեւոր իրադարձութեան կապակցութեամբ՝ վստահութիւն յայտնելով, որ այն նոր հնարաւորութիւններ կը բանայ ՀՀ-ԵՄ համագործակցութեան համար:

Ծրագրի մասնակիցները պիտի աշխատին նախարարութիւններում մէջ եւ այլ պետական գերա-տեսչութիւններում մէջ պետական բարձրատիւնի պաշտօն-եաներում հետ: Անոնք ներգրաւուած պիտի ըլլան տարբեր նախագիծերում, այն է՝ միջին մասնագիտական կրթութեան նոր հայեցակարգի եւ ռազմավարութեան մշակում, աջակցութիւն քաղաքացիական ծառայութեան բարեփոխման, այգեգործութեան արդիականացում, Հայաստանի մէջ պետական եւ մասնաւոր հաստատութիւններու գործընկերութեան (ՊՄԳ) համակարգի ստեղծում եւ այլն:

անθρώπων προκειμένου να επιβληθεί ο έλεγχός τους σε ένα θεσμό -την εκκλησία- που ελάχιστη -και έμμεση- σχέση έχει και πρέπει να έχει -τα πτυ Καίσαρος τω Καίσαρι...- με την πολιτική. Στην ενασχόλησή του με την Εκκλησία το Τασνακτσουπιούν είναι το δεύτερο -μετά την ίδια την Εκκλησία- θύμα της υπόθεσής, αφού έχει υποτάξει τις -όποιες- πολιτικές θέσεις του στην επιδίωξη ενός ουδόλωσ πολιτικού στόχου: της επιβολής κομματικού ελέγχου επί της Εκκλησίας. Αλλά ο διχασμός επέφερε και άλλες παράπλευρες απώλειες. Περί αυτών στο επόμενο σημείωμά μας.

Շարունակում էջ 1-ի

Թրամփի ռումբը

Ամերիկայի մեջ աւետարանակազմները ունին ընտրող ուժեղ զանգուած մը որ իր քաղաքական դասերը կը քաղէ Աւետարանէն: Սոլեռանդ այս քրիստոնէայ զանգուածը կը հաւատայ որ ամբողջ Պաղեստինը Աստուծոյ պարգէն է հրեաներուն:

Մարթին Ինտիք երկու անգամ ծառայած է իբրեւ Ամերիկայի դեսպան Իսրայէլի մէջ եւ բազմիցս մասնակցած է Իսրայէլ-Պաղեստին բանակցութեանց: Միշտ կը կարծուէր թէ ան ամբողջութեամբ յանձնուած է Իսրայէլի քաղաքական դատին, սակայն իր անկախ վերլուծումները ցոյց կու տան որ ան կրնայ նկատուիլ վերջին օրինական թուրքի տերերը փրկելու Ամերիկայի «Անաչառ միջնորդ»ի հանգամանքը:

Տանըլտ Թրամփի արարքը, աննախատեսելի ըլլալով հանդերձ լաւ հաշուարկուած էր: Քաղաքականօրէն եւ ռազմականօրէն Միջին Արեւելքը առաւելաբար ազդեցութեանը ներքեւ է Ամերիկա-Իսրայէլ դաշինքին: Հետեւաբար հակազդեցութիւնները նախատեսելի էին. պաղեստինցիները պիտի գայրանային եւ այրէին Իսրայէլի եւ Ամերիկայի դրօշները, Համասը Կազայէն քանի մը հրթիռներ պիտի արձակէր դէպի Իսրայէլ եւ աշխարհի տարբեր մայրաքաղաքներէն պիտի լսուէին դատապարտութեան կոչեր: Մակայն քանի կացութիւնը Իսրայէլի ռազմական ոյժով զսպուած է՝ կարելի պիտի ըլլար վնասները զսպել (damage control): Նոյնիսկ Համասի պետին՝ Իսմայիլ Հանիայի կոչը նոր ինթիֆատա (ըմբոստութիւն) սկսելու տեղ չհասաւ. անդին Իսրայէլ քանի մը պաղեստինցի ցուցարարներ սպաննեց եւ Համասի ազդեցիկ դէմքերէն Շէյխ Հասան Եուսէֆը ձերբակալեց: Իսկ Մահմուտ Ապպաս, Պաղեստինեան իշխանութեան պետը իր չունեցած զինարանէն իր զենքերը պարպեց հոչակելով որ Ամերիկա չի կրնար միջնորդ նկատուիլ խնդրին:

Իսրայէլի վարչապետը հրապարակաւ երախտագիտութիւն յայտնեց Ամերիկայի եւ Պրն. Թրամփի որ «քաջարի» որոշումը առած էր: Վերջին երկուքը յայտարարեցին նաեւ թէ Թրամփի որոշումը «խաղաղութեան սատարող» քայլ մըն էր: Ամբողջ աշխարհ իրար անցնելէ ետք, ինչպէ՛ս կարելի է խաղաղութիւն սպասել՝ դուրս կը մնայ ռեւէ բանական անհատի տարողութենէն:

Աշխարհի տարբեր ցամաքամասերուն վրայ ծայր տուած բողոքի ալիքին հակազդելու համար՝ Նաթանիահու ձեռնարկեց ճամբորդութեան մը, Ֆրանսայի նախագահ Էմմանուէլ Մաքրոնէն եւ Եւրոպական Միութեան Արտաքին Գործերու գերագոյն ներկայացուցիչ Ֆետերիքա Մակերինիէն կորզելու խոստումները՝ Թրամփի օրինակին հետեւելու: Եւրոպական Միութեան ներկայացուցիչին արտայայտութիւնը խորքին մէջ երկսայրի սուր մըն էր, մէկ կողմէ յորդորելով Նաթանիահուն որ վերսկսի «իմաստալից բանակցութեան մը պաղեստինցիներուն հետ խաղաղութիւն հաստատելու» իսկ միւս կողմէ դատապարտեց բոլոր այն յարձակումները «որոնք ուղղուած են հրեաներուն դէմ ամբողջ աշխարհի մէջ», անտեսելով, անշուշտ որ վերջին շրջանի յարձակումներէն աւելի պաղեստինցի զոհեր ինկան քան հրեաներ:

Բացի տարբեր երկիրներէն արձակուած բողոքի ցոյցերէն եւ արտայայտութիւններէն առաջին հաւաքական բողոքը եկաւ Արաբական Լիկայէն որ Գահիրէի մէջ արտակարգ նիստ մը յատկացուց այս խնդրին համար:

Տակաւին փոթորիկը չէ կորսնցուցած իր թափը. բայց քանի հակազդեցութիւնները կը շարունակուին, մենք պարտաւոր ենք անդրադառնալու թէ ի՛նչ հետեւանքներ ունեցան եւ դեռ պիտի ունենան այս զարգացումները հայ կեանքին վրայ:

Առաջին անշուքները, որուն պէտք է անդրադառնանք այն է թէ Թուրքիան ի՛նչ շահեցաւ եւ ի՛նչ կորսնցուց այս փոթորկումներէն:

Թուրքիոյ նախագահ Էրտողանի համար Թրամփի ստեղծած այս շարժումը ոսկեղէն առիթ մը հանդիսացաւ վերստին տիրանալ փորձելու իսլամական աշխարհի խօսնակի հանգամանքին. արդարեւ, Թուրքիա եւ Էրտողան վերջերս ամբաստանութեան տակ էին Եգիպտոսի մէջ պետական հարուած մը սարքելու յանցանքով: Նոյնպէս Թուրքիա վարկ կորսնցուց՝ դիրքաւորուելով Քաթարի իշխանութեան հետ, վերջնայն ճակատումին մէջ Արաբական Օղջի միւս երկիրներուն դէմ:

Հետեւաբար Էրտողան վերստին հագուեցաւ իսլամական աշխարհի փրկիչի քղամիտը, Պոլսոյ մէջ հրաւիրելով Իսլամական Գործակցութեան Խորհուրդը դատապարտելու Թրամփի նախաձեռնութիւնը եւ ճակատելու Իսրայէլի վարչապետին հետ: Այդ ժողովին ընթացքին Էրտողան մեղադրեց արաբական երկիրները

որոնք տկար հակադարձութիւն մը ցուցաբերած էին եւ սկսաւ քննադատել Իսրայէլն ու Նաթանիահուն: Ճակատագրական հեզանքը այն էր որ մասնակից երկիրներէն ոմանք, գաղտագողի, ենթարկուելով Իսրայէլի եւ Ամերիկայի ճնշումներուն՝ ատամնաթափ ըրած էին պաղեստինցիները, զրկելով զանոնք քաղաքական եւ նիւթական նեցուկէ:

Իր ելոյթներէն մէկուն մէջ Էրտողան յայտարարեց. «Պաղեստինը անմեղ զոհն է, մինչ Իսրայէլ ահաբեկչական երկիր մըն է. մենք պիտի չթողունք Երուսաղէմը ինամքին պետութեան մը որ երախտներ կը սպաննէ»: Ուրիշ տեղ մը ան աւելցուց, իր մեսիայի թոյլները առած - «Թուրքիա կարեւոր է իսլամական աշխարհի կայունութեան համար. եթէ Թուրքիա տկարանայ՝ Պաղեստինը, Երուսաղէմը, Սուրիան եւ Իրաքը պիտի կորսնցնեն իրենց յոյսը -»:

Նաթանիահու միեւնոյն ուժգնութեամբ պատասխանեց Էրտողանին, ըսելով. «Ես սովորութիւն չունիմ բարոյական դասախօսութիւններ լսելու դեկավարէ մը որ քրտական գիւղեր կը ռմբակոծէ իր երկրին մէջ, որ լրագրողներ կը բանտարկէ եւ միջազգային պատժամիջոցներէն խուսափելով օգնութիւն կու տայ Իրանին»:

Այս թոհուրոհին մէջ դարձեալ քաղաքական շահարկումի տրուեցաւ Հայկական Ցեղասպանութիւնը. արդարեւ իսրայէլեան Եէշ Աթիտ կուսակցութեան ղեկավարը Եայիր Լափիտ, յայտարարեց թէ Իսրայէլի եւ Թուրքիոյ հաշտութիւնը քաղաքական սխալ մըն էր. ապա աւելցուց որ իր կուսակցութիւնը մօտ առնէն օրինագիծ մը պիտի ներկայացնէ Իսրայէլեան Քնըսէթին՝ ճանչնալու հայկական ցեղասպանութիւնը. «մէկը որ կ'ուրանայ հարիւր հազարաւոր երախտներու սպանութիւնը հայկական ցեղասպանութեան ընթացքին չի կրնար մեզի բարոյական դասեր հրամցնել» ըսաւ Պրն. Լափիտ:

Գալով հայկական ճակատին՝ անգամ մը եւս եկանք ցոյց տալու որ անգլուխ եւ անկազմակերպ զանգուած մըն ենք, ուր, մերթ, գլուխներ կը ցցուին հեղինակութեան մանրութներ շալկած, սակայն, ամբողջ ազգը ներկայացնելու յաւակնութեամբ, առանց անդրադառնալու որ դուրսի աշխարհն ալ մեզ ճիշդ այդպէս կը տեսնէ ու կը դատէ իբրեւ մանրութ. այսինքն՝ զանգուած մը որ չէ սորված մէկ հեղինակաւոր ձայնով խօսիլ եւ ազգային էական նպատակներ յետապնդել եւ իրագործել. 2015ին Վատիկանի մէջ երկձայն խօսեցանք, այս պարագային ալ սկսած ենք խօսիլ բազմաձայն:

Պարզ էր որ Երուսաղէմի միաբանութիւնը ուրիշ բան չէր կրնար ընել բացի միանալէ այլ կրօնապետերու բողոքին. ի վերջոյ Երուսաղէմի հայկական իրաւունքներուն ճակատագիրն է խնդրոյ առարկայ. սակայն, ափսոս որ համազգային տարողութեամբ հեղինակութիւն մը հակակշիռ չունի այնտեղ:

Չենք գիտեր թէ համադրութիւն մը գոյութիւն ունէ՞ր Մայր Աթոռի եւ հայկական պետութեան հետ, որ երկուքն ալ զգոյշ արտայայտութիւններ ունեցան. Մայր Աթոռը՝ հետեւելով դէպքերու զարգացման եւ մտահոգուելով հայկական իրաւունքներով, իսկ արտաքին գործոց նախարար Պրն. Էտուար Նալպանտեան մաղթելով որ բանակցութեամբ խաղաղութիւն հաստատուի այդ աշխարհամասին մէջ:

Ի դէպ, բացի այն իրողութենէն որ հայկական պետութիւնը ոչ մէկ օրինական հեղինակութիւն ունի Երուսաղէմի մէջ, Երեւանի իշխանութիւնները մշակելու վրայ են բարեկամական յարաբերութիւններ Իսրայէլի հետ, հակակշիռ մը ունենալու Իսրայէլ-Ատրպէյճան գործակցութեան մէջ:

Ըստ սովորականին՝ ամենէն վճռական յայտարարութիւնը իմացուեցաւ Արամ Ա. կաթողիկոսէն. սակայն արաբական այդ աշխարհամասէն լսուող բողոքները ոչ կը հասնին Իսրայէլ, ոչ ալ Ամերիկա:

Նախագահ Թրամփի արձակած ռումբը ցնցեց քաղաքական աշխարհը, քիչ մըն ալ ցնցեց հայաշխարհը, սակայն, ան դեռ շատ հեռու կը մնայ լուծելէ արաբ-իսրայէլեան հարիւրամեայ թնձուկը:

Յանձնառություն

Երանուհի Ղազարեան

Իր մայրենին վատ իմացողը կես մարդ է, չիմացողը՝ թշուառ, ծանրացրնկած մի տերեւ, որ տարուրեքուրում է ամէն մի պատահական քամուց ...

Ստեփան Չորեան

Տարուան աւարտին եւ նոր տարուան սեմին մտաբերեցի Resolution (որոշում, խոստում, յանձնառություն) բառը, որուն հետ շատեր կը պայմանաւորուին Յունուարի առաջին օրը, որուն սակայն հաւատարիմ կը մնան շատ քիչեր եւ ընդհանրապէս շատ կարճ ժամանակի համար:

Յետոյ ես ինծի հարց տուի թէ կրնա՞նք արդեօք, մեզմէ իւրաքանչիւրը, առանձին թէ հաւաքաբար, որոշել, խոստանալ, յանձնառու ըլլալ մեր ազգային ամենէն կարեւոր արժէքին, մեր մայրենիին հաւատարիմ մնալու, անոր տէր կանգնելու, անով արտայայտուելու պարտականութեան. ոչ թէ տարուան առաջին օրը, առաջին շաբաթը, առաջին ամիսը, այլ մեր կեանքի ամբողջ ընթացքին:

Ամերիկացիները կ'ըսեն It takes a village ... այսինքն՝ ընկերային կառոյցի մը բոլոր սիւներուն նեցուկը եւ գործակցութիւնը պայման են նպատակի մը յաջողութեան համար: Այսպէս՝ տուն, դպրոց, եկեղեցի, ակումբ, մամուլ ձեռք-ձեռքի տալով, մէկը միւսին բացը գոցելով միայն կրնանք հասնիլ մեր մայրենիի պահպանութեան նպատակին:

Ընդունուած իրողութիւն է թէ տունը առաջին դպրոցն է անհատի մը, հիմքը կառոյցին: Հաստատուն չէ սակայն այդ հիմքը այսօր, որովհետեւ տան մէջ հայերէնը քիչ կամ բնաւ կը խօսուի, հետեւանք անտարբերութեան, անկարեւոր նկատուելուն կամ վախին՝ թէ եթէ հայերէն խօսուի, տեղական լեզուին հմտանալը անկարելի է: Փաստուած իրողութիւն է, սակայն, թէ հայախօսութիւնը ոչ միայն արգելք չի հանդիսանար անձի մը տեղական լեզուին մէջ հմտանալուն, այլ ընդհակառակը՝ կը սրէ անոր մտային կարողութիւնները: Իսկ տեղական լեզուին հմտանալը անխուսափելի է առօրեայ կեանքին, ուսման, աշխատանքին, լրատուական միջոցներուն պատճառով:

Դպրոց, հայկական դպրոց, տակաւին չփակուած հայկական դպրոց. այնտեղ ուր հայերէն կը դասաւանդուի ճիշդ կերպով, ըստ լեզուական եւ քերականական կանոններուն: Բայց քանի՞ աշակերտ սորուածը հետը կը տանի տուն, խաղաղաբար, ակումբ: Լեզուի գործածութիւնն է որ կ'երաշխաւորէ անոր յարատեւումը: Եւ լեզուն ժողովուրդի մը գոյութիւնն իսկ է: Զգործածուող լեզուն, ինչպէս ամէն ինչ, կը բթանայ, կը մոռցուի, կը կորսուի: Քանի՞ հոգի կը մտահոգուի արդեօք: Զոհողութեան պակասը եւ «կացութիւնը եւ ս պիտի փրկեն»-ի կամ «հայերէնը փոր չի կշտացներ»-ի մտայնութիւնը մեզ կը մղեն դէպի օտար դպրոց, որովհետեւ տան մօտ է, աժան է, ձրի է, տեղական կամ օտար լեզուն լաւ կը սորուցնէ: Յետոյ ալ մենք մեզ կը համոզենք թէ հայ զգալու համար հայերէն գիտնալը պայման չէ: Ինքնախաբէութիւն: Հայու ինքնութեան անբաժանելի մասնիկներ են հայոց լեզուն, Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցին, մեր պատերէն աւանդ մնացած ազգային ժառանգութիւնը:

«Եկեղեցին հայկական հայ հոգիին եւ մարմնոյն զրահանդերձն է փայլուն ...»: Եղաւ, դարեր շարունակ: Բայց ինչպէ՞ս պիտի զրահուի այսօր հայ հոգին, երբ Հայաստանեայց Ուղղափառ Առաքելական Եկեղեցիէն ներս խոստովանանքը կ'ըլլայ կէս-կէս հայերէն-անգլերէն, ընթերցումները՝ կէս-կէս, քարոզները՝ հայերէն-անգլերէն. երբեմն նախադասութիւնները կէս-կէս, ուրեմն երկու լեզուներն ալ չգիտցողը ըստաճէն բան չի հասկնար. երբ հաղորդութեան համար եկեղեցի մտնող կիրակնօրեայ վարժարանի աշակերտներուն քահանան խօսք կ'ուղղէ անգլերէնով, կարծես տուեալ է թէ անոնք հայերէն չեն գիտեր. երբ տարիներ առաջ քահանայ մը խորանէն կը յայտարարէր «Եթէ ուզեմ թրքերէն ալ կը քարոզեմ, կարեւորը Աստուծոյ խօսքը տարածելն է»: Օտարամոլութիւն, անտարբերութիւն, սորուելու դժկամութիւն: Հայ եկեղեցույ մէջ կարեւորը Աստուծոյ խօսքը հայերէնով տարածելն է: Միջխօսարուի՞նք թէ պատարագը հայերէնով կը մատուցուի տակաւին: Զո՞րն ասեմ կամ զո՞րն խոստովանիմ ...

Իսկ մենք, որ եկեղեցի կ'երթանք տարին մի քանի անգամ (տաղաւար, հոգեհանգիստ), պատարագի աւարտին, եթէ մնանք մինչեւ վերջ, կը մեկնինք գանգատելով - երկար էր, ձանձրացուցիչ էր, բան մը չհասկցայ, ելլէ: Տարին մի քանի ժամ չէ՞նք կրնար գոհել այդ երկար, ձանձրացուցիչ պատարագին միջոցաւ մեր ինքնութեան հետ կապը պահելու սիրոյն: Իսկ եթէ ուզենք, կը հասկնանք. երգարաններուն մէջ, դէմ-դիմաց, շարականները գրուած են հայերէն, անգլիատառ հայերէն, իմաստը անգլերէն:

Ամիսներ առաջ կարդացած էի երիտասարդութեան ուղղուած երկու խօսք եւ իւրաքանչիւրէն գրի առած սրտիս մօտիկ հատուած մը:

ՆԱԹՕ-Ի ԳԼԽԱԻՈՐ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐԻ ՏԵՂԱԿԱԼԸ ԼՂ ՀԱՎԱՄԱՐՏՈՒԹԵԱՆ ԼՈՒԾՈՒՄԸ ԿԱՐԵՒՈՐ ԿՐ ՀԱՄԱՐԷ ՈՂՋ ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԻ ՀԱՄԱՐ

ՆԱԹՕ-ի գլխաւոր քարտուղարի տեղակալ Ռոզ Կոթեմէտլլըր, որ Հայաստան այցելած էր 13-18 Դեկտեմբեր, իրականացուող «ՆԱԹՕ-ի շաբթուան» ծիրէն ներս, կը կարծէ, որ դարաբաղեան հ ա կ ւ մ ա թ ո ս ն ի թ է ա ն հ ա ն գ ո յ ա լ ո ծ ու մ ը դրական անդադարձ պիտի ունենայ նաեւ ամբողջ տարածաշրջանին վրայ:

Ըստ Armenpress.am-ի՝ ան այս մասին յայտարարած է Երեւանի պետական համալսարանէն ներս ուսանողներու հետ հանդիպման ընթացքին:

«Կը ցաւիմ, որ անցած է աւելի քան քսանհինգ տարի, սակայն հակամարտութիւնը դեռ լուծուած չէ: Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի համար ասիկա կարեւոր է միասին աշխատելու հարցով: Ես գոհ եմ, որ վերջերս չորս նախարարները հանդիպեցին Վիեննայի մէջ, Հոկտեմբերին հանդիպեցան նաեւ նախագահները: Կը կարծեմ, որ ասիկա գերազանց է: Ես կրնամ գոհունակութիւնս յայտնել, որ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգները իբրեւ ԵԱՀԿ Մինսկի խումբի համանախագահ՝ նման բարձր մակարդակով ներգրաւուած է ՌԴ արտաքին գործոց նախարար Սերկէյ Լաւրովի, ինչպէս նաեւ ֆրանսական կողմին հետ: Ես՝ իբրեւ ՆԱԹՕ-ի նախագահութեան ներկայացուցիչ, կրնամ ըսել, որ մենք պարզապէս յոյս ունինք տեսնելու նոր պահ ճգնաժամը լուծելու հարցով», - բացձէ ՆԱԹՕ-ի ներկայացուցիչը՝ ընդգծելով, թէ գոհ են գործադրուող դիւանագիտական ջանքերուն համար, եւ յոյս յայտնած, որ անոնք շուտով արդիւնք պիտի տան:

Առաջինը՝ հրապարակագիր Ահարոն Շիրսումեանին մէկ յօդուածը «Հայերն Այսօր» կայքէջին վրայ «մեր իսկ ձեռքով արշաւ մը ծաւալած ենք մայրենիին դէմ, մոռնալով որ լեզուն ու հաւատքն են ազգը պահողը, զայն միացնողը: Խօսքս կ'ուղղեմ մեր երիտասարդութեան. սիրելի տղաք եւ աղջիկներ, յիշեցէք Խաչատուր Աբովեանի «տասը լեզու սորուցէք, բայց ձեր լեզուն եւ հաւատքը ամուր պահեցէք» աղերսը»:

Երկրորդը ՀՀ նախագահ Ս. Սարգսեանի խօսքն էր, ուղղուած «Անդրանիկ Սարգսեան» քաղաքական դպրոցի ունկնդիրներուն. «մեր ժառանգութեան իմացութիւնը ուղղակի կապ է անցեալի, ներկայի եւ վաղն է՝ ապագայի հետ: Առանց այդ ժառանգութեան իմացութեան լիարժէք չես կարող մտածել: Առանց Հայոց լեզուն լաւ իմանալու, դու չես կարող հայերէն մտածել»:

Երիտասարդութեան հայեցի շրջապատի մէջ գուրգուրալու նպատակով հիմնուած ակումբները, կազմակերպութիւնները - մշակութային, մարզական, կուսակցական, հայրենակցական - միշտ ունեցած են եւ տակաւին կրնան մեծ դեր ունենալ հայապահպանութեան եւ հայախօսութեան մէջ: Բայց ամէն ծնողը կը ստանձնէ՝ իր գաւակը հոն հասցնելու գոհողութիւնը: Կազմակերպութիւններու դեկավարները կը խրախուսեն - պարտադրել կամ ստիպել չես կրնար այլեւս - երիտասարդները հայերէն խօսելու, իրենց մայրենին սորուելու, վերլիշելու, գործածելու: Եթէ չգործածենք, կը կորսնցնենք. ու կը կորսուինք:

Կը գրէ Ղազարոս Աղայեան «Բաւական չէ ազգասէր ու հայրենասէր լինել, պէտք է մի քիչ էլ լեզուասէր լինել, պէտք է սիրել, պաշտել, գգուել հարազատ մօր հարազատ լեզուն: Այս սէրը միայն կը բանայ մեր առջեւ մեր լեզուի անհատում ճոխութիւնը, նրա նրբութիւնը եւ քաղցրութիւնը»:

Միքէնք ու սիրքնենք մեր լեզուն, խօսինք անով ու կարդանք հայերէն գիրք ու թերթ: Գնահատենք ու քաջալերենք հեղինակը, խմբագիրը, յօդուածագիրը նիւթական մեծ գոհողութիւններով լոյս տեսնող մեր կենսական թերթերուն, որոնք գոհ կ'երթան իրենց անմիջականութեան ու արագութեան շնորհիւ անհրաժեշտ դարձած համակարգիչին ու համացանցին: Արժանի ժառանգները ըլլանք անապատի աւազին վրայ այբուբեն սորուցնող մայրերուն, հիւղաւաններուն մէջ դպրոց եւ եկեղեցի պահողներուն, անոնց որ քաջ գիտէին թէ այդ սրբութիւնները -լեզու, դպրոց, եկեղեցի - երաշխիքներն էին ազգի վերածնունդին ու գոյատեւման:

Կրնա՞նք ստանձնել յանձնառութիւնը գոյատեւելու, սպիտակ ջարդին դէմ պայքարելու: Այսօր, վաղը, ամէն օր: Կամքի հարց է. եթէ կ'ուզենք կրնա՞նք:

Լուս Անճէլրս

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ ՄԵԾ ՀԱՅՐԵՆԱԴԱՐՁՈՒԹԵԱՆ 70-ԱՄԵԱԿԻՆ ՆՈՒՐՈՒԱԾ

2017 թ. Դեկտեմբերի 12-ին Ռամկավար Ազատական Կուսակցության գրադարան-ընթերցարանում տեղի ունեցավ կլոր սեղան քննարկում նուիրուած Մեծ հայրենադարձութան 70-ամեակին:

Քննարկմանը ներկայ էին մայր եկեղեցու, մտաւորականութան եւ ՋԼՍ-ների մեծ թուով ներկայացուցիչներ:

Ողջունելով ներկաներին ՌԱԿ ատենապետ Յակոբ Աւետիքեանը կլոր սեղանը վարելու համար ծայրը տուեց Սուրէն Սարգսեանին:

Ողջունելով եւ շնորհակալութիւն յայտնելով ներկաներին հրաւերն ընդունելու եւ մասնակցութեան համար՝ Ս. Սարգսեանը պատճառաբանեց 70-ամեակի հանգամանքը, նշելով, որ թէեւ հիմնախնդրի վերաբերեալ առկայ են զգալի թուով ուսումնասիրութիւններ, սակայն դեռեւս կան բազմաթիւ հարցեր, որոնք կարօտ են եւ սպասում են իրենց լուսաբանմանը:

Ապա վարողը ելոյթի հրաւիրեց գլխաւոր զեկուցող, ԵՊՀ Սփիւռքի պատմութեան ամբիոնի վարիչ, Արման Եղիազարեանին: Հիմնախնդրի բոլոր ծալքերին քաջատեղեակ զեկուցողը ներկայացրեց հայրենադարձութեան եզրոյթի էութիւնը եւ պարզաբանեց դրա հետ շաղկապուած մեծ թուով խնդիրներ: Այնուհետեւ զեկուցողին ուղղուեցին բազմաթիւ հարցեր, որոնք ստացան սպառիչ պատասխաններ: Ծաւալուեց նաեւ մտքերի աշխոյժ փոխանակութիւն, որոնց ընթացքում հրաւիրեալներն իրենց մասնագիտական տեսանկիւններից արժեքաւոր դիտարկումներ կատարեցին եւ հանդէս եկան հետաքրքիր առաջարկութիւններով:

Վերջում ամփոփելով քննարկումները Ս. Սարգսեանը եւս մէկ անգամ շնորհակալութիւն յայտնեց ներկաներին ակտիւ ու սրտացաւ մասնակցութեան համար եւ աւելացրեց. այս գործընթացը ցոյց տուեց, որ նման միջոցառումներն անկասկած անհրաժեշտ են, ուստի կ'աշխատենք նմանատիպ քննարկումներ ապագայում եւս պարբերաբար կազմակերպել:

Աւստրալիոյ Կանաչներու Կուսակցութիւնը պաշտօնապէս ճանչցած է Արցախի հանրապետութիւնը

Աւստրալիոյ Կանաչներու Կուսակցութիւնը կուսակցական քաղաքականութեան ծրագրին մէջ ներառած է Արցախի Հանրապետութեան բնակիչներու ինքնորոշման իրաւունքը: Այս մասին կը կը հաղորդէ «Արմենփրես»-ը:

Կանաչներու կուսակցութիւնը, որ ճանչցած է Հայոց Յեղասպանութիւնը, կոչ ըրած է կառավարութեան «Ճանչնալու Լեռնային Ղարաբաղի անկախութիւնը եւ զօրացնելու Աւստրալիոյ յարաբերութիւնները Լեռնային Ղարաբաղի եւ անոր քաղաքացիներուն հետ»:

«Աւստրալիոյ Կանաչները կ'արձանագրեն Լեռնային Ղարաբաղի գործադրած ջանքերը՝ կառուցելու ազատ եւ ժողովրդավարական հասարակութիւն օրինաւոր

«Խաղաղութեան Քաղաքը»՝ Քաղաքականութեան Գործիք. Գարեգին Պեքճեան՝ Երուսաղէմի Ճգնաժամին Մասին

Կ.Պոլսոյ հայոց պատրիարքի տեղապահ, արքեպիսկոպոս Գարեգին Պեքճեան հանդէս եկած է Միացեալ Նահանգներու կողմէ Երուսաղէմը Իսրայէլի մայրաքաղաք ճանչնալու հետեւանքով սկսած ճգնաժամի վերաբերեալ ուղերձով: Այդ մասին, ըստ «Akunq.net»-ի, կը հաղորդէ «Ակօս» շաբա-թաթերթը: Աղբիւրին համաձայն՝ Կ. Պոլսոյ հայոց պատրիարքի տեղապահը իր ուղերձին մէջ մասնաւորապէս նշած է.

«Մեծ վիշտով եւ անհանգստութեամբ կը հետեւինք ԱՄՆ-ի նախագահ Ծանրլտ Թրամփի կողմէ Երուսաղէմը որպէս Իսրայէլի մայրաքաղաք ճանչնալէ ետք սկսած համաշխարհային լարուածութեան եւ Մերձաւոր Արեւելքի մէջ խաղաղութեան գործընթացի հասցուած վնասին: Ինչպէս իր անունը կը ստուգաբանուի՝ «խաղաղութեան քաղաք» հանդիսացող Երուսաղէմի մէջ, որ սուրբ կը համարուի հուդոյայականութեան, քրիստոնէութեան եւ իսլամութեան կողմէ, այժմ ցաւալիօրէն բախումներ տեղի կ'ունենան:

«Իսկ այն փաստը, որ կրօնական առումով համայն աշխարհի եւ մարդկութեան ժառանգութիւնը եղող Երուսաղէմ քաղաքը նման ձեւով գործիք դարձած է քաղաքականութեան համար, աւելի շատ կ'անհանգստացնէ եւ վիշտ կը պատճառէ մեզի՝ որպէս ընդհանրապէս քրիստոնէաներու եւ յատկապէս Հայ առաքելական եկեղեցոյ հետեւորդներու: Համոզուած ենք, որ բոլոր կողմերն ալ պէտք է համատեղ կերպով ջանքեր գործադրեն միաստուածութիւն դաւանող կրօններու ընդհանուր սրբավայր հանդիսացող Երուսաղէմի այդ յատկանիշին վնաս չհասցնելու համար:

«Այս օրերուն, երբ միջազգային խաղաղութիւնն ալ աւելի մեծ վտանգի տակ կը գտնուի, կը մաղթենք, որ կողմերը սառնասրտութեամբ եւ հաւասարակշռութեամբ գործեն՝ լարուածութիւնը նուազեցնելու եւ արդէն իսկ առկայ խնդիրները աւելի մեծ ընդհարումներու չվերածելու համար:

«Ամենակարող Բարձեալին կ'աղօթենք, որ այս տարաձայնութեան մէջ ընդգրկուած բոլոր կողմերու առաջնորդներուն իմաստութիւն, փոխադարձ հանդուրժողականութիւն եւ փոխըմբռնում շնորհէ, որպէսզի անոնք ձգտին մնայուն խաղաղութիւն հաստատել:

«Ի սրտէ կը մասնակցինք աշխարհի եւ մասնաւորապէս Մերձաւոր Արեւելքի եւ մեր երկրի (նկատի ունի Թուրքիան-սկունքի խմբ.) խաղաղութեան համար կատարուող բոլոր աղօթքներուն եւ Ամենակարող Բարձեալէն կը խնդրեմ, որ սրտերը երկնային սիրով լեցնէ՝ ատելութեան եւ բարկութեան փոխարէն»:

Թարգմանեց՝ ՄԵԼԻՆԷ ԱՆՈՒՄԵԱՆ

խորհրդարանական ընտրութիւններու միջոցով, ինչպէս նաեւ շարունակական աշխատանքները պատասխանատու կառավարութիւն ունենալու հարցով»,- կ'ըսուի կուսակցութեան յայտարարութեան մէջ:

Աւստրալիոյ մէջ Արցախի մշտական ներկայացուցիչ Քայլար Միքայէլեան ԼՂՀ կառավարութեան անունէն ողջունած է քաղաքական ուժի որոշումը: «Մա իսկապէս պատմական ճանաչում է: Արցախի Հանրապետութեան ժողովուրդը արդէն 26 տարիէ կ'ապրի անվտանգութեան մշտական սպառնալիքի տակ: Այդուհանդերձ, անոնք կրցած են կառուցել ժողովրդավարական պետութիւն, որ կը սպասէ աշխարհի կողմէ ճանաչման»,- ընդգծած է ան:

Աւստրալիոյ դաշնային խորհրդարանին մէջ Աւստրալիոյ Կանաչները ներկայացուած են Վերին պալատին մէջ ինք ծերակուտականով եւ Ներկայացուցիչներու պալատին մէջ մէկ անդամով:

Յիշատակի Խօսք Երիցուհի Ազատուհի Ռիստեմեանի Քառասունքին Առթիւ

Ազնուական ներկայութիւն մը՝ երիցուհի Ազատուհի Ռիստեմեան, մեզմէ բաժնուեցաւ առ յաւիտ:

Ան ծնունդ առած էր՝ հայ սփիւռքի ոգին դարձած՝ Պոլսոյ եկեղեցաշնորհ եւ հայաշունչ մթնոլորտին եւ շրջանակին մէջ: Ինքը որպէս բարեշնորհ տիպար մը՝ աճած ու սնուցանած էր Պոլսական ազնուական ազգային եկեղեցական եւ առտնին սովորութիւններով:

Անձնատրութիւն մը՝ որուն սիրտը հարուստ եւ յորդուն էր, բարոյական գեղեցկութիւններով՝ որոնք մենք նշմարած ենք մեր հանդիպումներուն՝ այցելութիւններուն եւ գրոյցներուն ընթացքին: Իր վարմունքը ազնուութեան արտայայտութիւն մըն էր, որուն միջոցաւ կը զգայիր իր հոգիին՝ համեստութեան՝ փափկանկատութեան եւ հետաքրքրութեան գեղեցիկ արտացոլումները:

Երիցուհին՝ իր կեանքի վերջին տարիներուն՝ դժբախտաբար, անողոր հիւանդութիւնը զինքը ընկճեց:

Հակառակ իր դժուարին վիճակին միշտ յուսատու եւ աղօթքներով կ'անցընէր իր օրերը: Իր տառապանքներուն մէջ, յաճախ կը յիշէր իր ամուսինը, մեր սիրելի հոգեւոր Առաջնորդ Հայրը՝ Տէր Յակոբ Ռիստեմեանը, որ հոգեւոր սիրեցեալ զաւակն էր, երջանկայիշատակ շնորհազարդ տարիներով Կ. Պոլսոյ Պատրիարք, Մեծն Շնորհք Արք. Գալուստեանի, որուն բացակայութիւնը յաճախ զգալի է այս օրերուս:

Այս առթիւ մեր յիշատակի յարգանքի եւ մեծարանքի մովերը կը վառենք իր տարիներու ծառայութեան առջեւ եւ երկիւղածութեամբ կ'աղօթենք, որ Աստուած Երիցուհի Ազատուհի Ռիստեմեան՝ արժանի ընէ յաիտենականութեան կեանքի լոյսին:

Ազնուական երիցուհին՝ մեր յիշողութեան մէջ, միշտ պիտի վայելէ մեր խոր համակրանքը յարգանքը գնահատանքը եւ մեծարանքը, որպէս ազնուական պատկառելի եւ Աստուածահաճոյ Երիցուհի եւ ճշմարիտ մայր եւ մանաւանդ հայ մայր:

Յաւիտենական լոյս իր անթառամ յիշատակին:

Զաւէն Գ. Գրիգորեան

ԱՄԱՆՈՐԻ ՌԻՐԱՆ ԵՐԵՎՈ

Հունահայոց Թեմի Երիտասարդաց Միութիւնը Թեմական խորհրդի հովանավորութեամբ կազմակերպում է Ամանորյա ուրախ երեկո, որը տեղի պիտի ունենա **TERRA VERDE** (7ης ΜΑΡΤΙΟΥ 1944, 49 ΝΙΚΑΙΑ) հանդիսասրահում դեկտեմբեր 31-ին ժամը 22:00-ից:

Երեկոյին իր մասնակցությունն է բերելու Հայաստանից ժամանած հայտնի երգիչ՝ Արտաշէս (TYUSH) Ասլանյանը:

Տեղեր ապահովելու համար կարող եք գանգահարել 6987675444 Պետրոս 6937678062 Արմինէ

Գրատուած Օրեր

- 4 Փետրուար 2018,
- 11 Փետրուար 2018 (Պազար)
- 24-25 Փետրուար 2018 (Թատերական)

Արարատ Մ.Մ.Միութիւն

Արցախցի Մարզիկը Դարձած է Աշխարհի Կրկնակի Ախոյեան

Եկաթերինպուրկի մէջ կայացած քիոքուշին քարաթէի աշխարհի ախոյեանութեան արցախցի մարզիկ Արթուր Առուշանեան դարձած է աշխարհի կրկնակի ախոյեան: Ըստ «Արցախփրես»-ի Արցախի կրթութեան, գիտութեան եւ մարմնակրութեան նախարարութեան աշխատակից Աշոտ Սանիէլեան ըսած է, որ Հայաստանի ներկայացուցիչ Արթուր Առուշանեան նուաճած է աշխարհի ախոյեանի տիտղոսը 60 քկ.դասակարգին մէջ: Արցախցի մարզիկը եզրից փուլին յաղթած է Ռուսիոյ ներկայացուցիչ Ֆարիտ Քասումովին: Նշենք, որ Ա. Առուշանեան 2015 թուականին դարձած է կիոկուշին քարաթէի աշխարհի ախոյեան:

ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀ ԱԶԳԱՅԻՆ, ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ. ՀԱՄԱՐԱԿԱԿԱՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ Մեփականութիւն ԱՐԱՐԱՏ Մ Մ ՄԻՌՈՒԹԻՒՆ Միւթու 33, Նիքեա, Յունաստան

Համակարգչային շարուածքը եւ էջադրումը՝ ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀ շաբաթաթերթի

Տնօրէն՝ Ընկ. Սարգիս Խաչատուրեան

Արտօնատէր - Փաստաբան՝ ընկ. Յակոբ Տէւաճեան

«NOR ASXAP» Αρμένικη Εβδομαδιαία Εφημερίδα Ιδιοκτησία «ΑΡΑΡΑΤ» Φιλολογικό Αθλητικό Σωματείο

Διευθυντής Σαρκίς Χατσατουριάν Εκδότης - Ιάκωβος Φετζιάν Δικηγόρος

Շիստոյ 33 - TK 18450 - Νίκαια Τηλ: 210-4926085

«NOR ASHKHAR» Armenian Cultural Social Weekly 33 Sistou Str. GR 18450 NIKEA GREECE Tel-Fax: 00+30+210-4926085

Բացի խմբագրականներէն, յղ-ւածագիրներու տեսակետներն ու գաղափարները անպայմանօրէն չեն արտայայտեր թերթին ուղեգիրը:

ՆՈՐ ՏԱՐՈՒԱՆ ԵՒ Ս. ԾՆՆԴԵԱՆ ՏՕՆԱԿԱՆ ՕՐԵՐՈՒ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՓԵՐԻՍԹԵՐԻԻ Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՋ

Ուրբաթ 5 Յունուար 2018 երեկոյեան Ժամերգութիւն, ժամը 18:00-ին Ճրագալոյցի Սուրբ Պատարագ, ժամը 19:00-ին

Շաբաթ 6 Յունուար 2018 Սուրբ Ծնունդ եւ Աստուածայայտնութիւն Սուրբ Ծննդեան Պատարագ, ժամը 10:00-ին, Ջրօրհնէք ժամը 11:30-ին

Կիրակի 7 Յունուար 2018 Մեռելոց Յիշատակ Հոգեհանգստեան կարգ ժամը 11:00-ին

Կարկանդակի բաշխում

Հ. Բ. Ը. Միութեան Յունաստանի Կեդր. Յանձնաժողովը, սիրով կը հրաւիրէ ձեզ, Նոր Տարուայ Կարկանդակի բաշխումին, որ տեղի պիտի ունենայ

Կիրակի 14 Յունուար 2018-ին, երեկոյեան ժամը 6:00-ին,

Հ. Բ. Ը. Միութեան «Հրանդ եւ Լուիզ Տէնէրճեան» հանդիսասրահին մէջ (Նաֆիլիու 11, Փ. Ֆալիրո):

«Եւա» Ֆիլմը Ընդգրկուած է «Օսքար»-ի Հաւակներդներու Ցանկին Մէջ

Բ Ե Վ Ա Պ Ր Ի Ն Անահիտ Ապատի հայ-իրանական «Եւա» ֆիլմը առաջադրուած է «Օսքար-2018»-ին «Լ ա լ ա գ ո յ ն օտարալեզու ֆիլմ» անուանակարգին:

Ֆիլմն արդէն ընդգրկուած է յաւակներդներու ցուցակին մէջ, կը հ ա ղ ո թ դ է «Փանարմինիըն» լրատուական կայքը:

«Եւա» ֆիլմը Հայաստանի եւ Իրանի համատեղ արտադրանքն է, ֆիլմի ցուցադրութիւնը Մեյստեմբեր 24-էն կը ցուցադրուի երեւանեան կինոթատրոններուն մէջ:

Ֆիլմը պատմութիւնն է կնոջ մը մասին, որ Արցախեան պատերազմի ընթացքին կորսնցուցած է իր ամուսինը եւ կ ուզէ մոռնալ տարիներ առաջ իր կեանքին մէջ տեղի ունեցած մութ ու ծանր պատմութիւնը: Եւան դատեր՝ Նարէի հետ կը հեռանայ Երեւանէն, կը հաստատուի Արցախ՝ ծանօթներու մօտ: Սակայն, անցեալը ամէն տեղ կը հետապնդէ զինք:

«Եւա» ֆիլմը նկարահանուած է «Հայաստանի ազգային կինօ կեդրոն»-ի եւ «Ֆարապի ֆիլմարտադրութեան կեդրոն» հիմնադրամի (պետական ֆոնտ) ֆինանսական աջակցութեամբ: Ֆիլմին սենարի հեղինակը Անահիտ Ապատն է, իսկ արտադրողը՝ Թադի Ալիդուլիզադէիը: Ֆիլմի դերասաններն են Նարինէ Գրիգորեանը, Շանթ Յարութիւնեանը, Մարջան Աւետիսեանը, Ռոզի Աւետիսեանը, Մերգէ Թովմասեանը, Վրէժ Քատունին, Տիգրան Դաւթեանը, Նանօր Պետրոսեանը, Էլեյիսա Ադամեանը, Մարատ Դաւթեանը եւ այլոք:

ՀՈՌՈՄԱՅՐԻ ՎԱՆՔԻ ԽՈՆԱՐՀԱԾ ՀՆԱԴԱՐԵԱՆ ՊԱՏԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ ՆՈՐ ԱՆՃԱՇԱԿ ԵԿԵՂԵՑԻ ԿԱՌՈՒՑՈՒԱԾ Է

Լոռիի մարզին մէջ, Հոռոմայրի վանքի (VII-XIV դարեր) խոնարհած հնադարեան պատերուն վրայ, նոր անձաշակ եկեղեցի կառուցուած է: Այս մասին, ըստ News.am-ի, յայտարարութիւն տարածած է «Պահ-պանէնք մեր մշակութային արժէքները» քաղաքացիական նախաձեռնութիւնը:

Յայտարարութեան մէջ նշուած է, «Մամուլի եւ հասարակական ցանցերու վրայ տարածուած լուսանկարները, որոնք կ'արտացոլեն Լոռիի մարզին մէջ Հոռոմայրի (VII-XIV դարեր) եկեղեցոյ խայտառակ վերականգնումը, ոլորտին մէջ տիրող վիճակին խօսուն վկայութիւնն են:

Այն ժամանակ, երբ երկրի տարածքին հարիւրաւոր պատմաճարտարապետական կոթողներ կը կործանուին անտերութենէ, գոնէ մէկ կոթողի փրկութիւնը կարծես թէ պէտք է խանդավառութեամբ ընդունուէր, սակայն ասիկա այն դէպքն է, երբ յօնքը հանելու փոխարէն աչքն ալ հետը կը հանուի. վանքի խոնարհած հնադարեան պատերուն վրայ պարզապէս նոր անձաշակ եկեղեցի կառուցուած է: Լոռիի մարզպետին մեկենասութեամբ վերականգնուած Հոռոմայրը մեր պատմութեան, մշակոյթի հանդէպ թերեւամիտ վերաբերմունքի արգասիքն է:

Ցաւալի է, որ ոլորտի մասնագէտները մասնաւորապէս կը խուսափին բարձրաձայնելու իրենց դժգոհութիւնները, քանի որ կապուած են մշակոյթի նախարարութեան հետ: Միեւնոյն ժամանակ, մասնաւոր զրոյցներու ժամանակ, անոնք կ'արտայայտեն իրենց զարհուրանքը:

Հայկական շարժանկարի թանգարանը՝ լաւագոյն թանգարաններէն մէկը

Հ ա յ կ ա կ ա ն շարժանկարի թանգարանը պիտի ըլլայ կենդանի թանգարան, ուր այցելուները պիտի դիտեն ֆիլմեր, պիտի լսեն դասախօսութիւններ, ինչպէս նաեւ պիտի հանդիպին շարժանկարի գործիչներու հետ:

Ըստ Armenpress.am-ի՝

Դեկտեմբեր 14-ին կայա-ցած է շարժանկարի թանգարանի առաջին խորհրդանշական նմուշներու յանձնման արարողութիւնը: «Յուզիչ է, որ մեր շարժանկարի շատ կարեւոր մասունքներ պիտի հաւաքուին մէկ յարկի տակ: Շարժանկարի թանգարանը պիտի չըլլայ մեռած, այլ՝ կենդանի, ուր ֆիլմեր պիտի վերականգնուին, դասախօսութիւններ պիտի ըլլան, ֆիլմեր դիտելու համար եւս պիտի յատկացուի փոքրիկ դահլիճ: Անոր շնորհիւ մենք պիտի շարունակենք մեր երազանքը՝ հայկական շարժանկարը մարդոց հասցնելու», - ըսած է Շարժանկարի մասնագէտներու միութեան նախագահ Յարութիւն Խաչատրեան եւ նշած, որ աշխատանքները պիտի տեսնեն մէկ-երկու տարի:

Անոր խօսքով՝ ՀՀ մշակոյթի նախարար Արմէն Ամիրեանը եւս մեծ ոգևորութեամբ ընդունած է շարժանկարի թանգարան ստեղծելու գաղափարը:

Արմէն Ամիրեան շնորհաւորած է թանգարան բանալու առաջին քայլերը եւ նշած, որ իրենք արխիւի մէջ ստուգած են, թէ ինչ իրեր կան, որոնք կրնան խօսիլ շարժանկարի պատմութեան մասին, եւ իսկապէս եղած են շատ ցուցանմուշներ:

Թանգարանին մէջ պիտի ցուցադրուի մօտ 100-120 կարեւոր նմուշ, մնացեալը պիտի ըլլան վերացական: Թանգարանը պիտի գործէ Շարժանկարի մասնագէտներու միութեան շէնքին մէջ:

Հայկական Արտադրութեան «Խելացի Օրօրոց»ը Հեքիաթ Պիտի Պատմէ ու Պիտի Քնացնէ Երեխան

Հայաստանի մէջ արտադրուած է Cribby կոչուող բազմագործառոյթ օրօրոցը, որ կարելի է կարգաւորել սմարթֆոնի միջոցով: Ըստ «Փանարմինիըն»-ի նախագիծի հեղինակներէն Մերգէ Լաւասարդեան պատմած է, որ ծնողներու կենցաղը հեշտացնող «խելացի» օրօրոց ստեղծելու գաղափարը ունէին վաղուց: Այդ ուղղութեամբ Cribby-ի՝ ծրագրաւորողներէ եւ ձեւաւորողներէ բաղկացած խումբը սկսած է բուռն աշխատելու 2017-ի աշնան: Այժմ կը պատրաստուին հանրութեան ներկայացնելու օրօրոցի նախատիպը:

«Cribby-ն զինուած է տեսախցիկով, կշիռքով, ձայնագրուած գիրքերու նուագարկչով, որով կարելի է նաեւ լսել յատուկ օրօրոցի համար ձայնագրուած տարբեր ժողովուրդներու օրօրոցայիններ: Այսինքն օրօրոցը ծնողի փոխարէն օրօրոցային պիտի կատարէ, հեքիաթներ պիտի պատմէ երեխային», - կ'ըսէ Մերգէ Լաւասարդեան: Անոր խօսքով՝ օրօրոցը հնարաւորութիւն պիտի տայ տեսակապի, ձայնի եւ օդի սենսորի միջոցով հեռաւորութեան վրայ հետեւելու երեխային, կառավարելու օրօրոցը՝ սմարթֆոնի մէջ ներբեռնելով յատուկ յաւելումներ:

«Երեխայի շարժուելուն պէս ծնողը պիտի իմանայ, որ ան արթնցած է: Եթէ լայ՝ նոյնպէս առաջինը պիտի իմանայ այդ մասին՝ ստանալով ծանուցում իր հեռախօսին վրայ», - կ'ըսէ ան:

Ըստ Լաւասարդեանին՝ Օրօրոցը կը լուսաւորուի, ունի առաջին անհրաժեշտութեան իրերու համար դարակներ՝ մանկական խնամքի պարագաներով: Օրօրոցը պատրաստուած է բնութեան համար անվտանգ նիւթերէ: Օգտագործուած է հիմնականօրէն փայտ:

Հայկական շուկայէն գատ նախագիծի հեղինակները օրօրոցը պիտի փորձեն ներկայացնել նաեւ արտասահմանեան շուկաներու մէջ: Ամէն ինչ պիտի ընեն, որ արտադրանքը մատչելի ըլլայ հայ ծնողքին համար:

«Անկասկած Cribby-ն պիտի գտնէ իր տեղը շուկայի մէջ: Ան պարզապէս շատ հաճելի օգնական է: Իսկ նորածինները ամսուս խօսիլ չեն գիտեր, եթէ ոչ անպայման պիտի ըսէին, թէ ինչ լաւն է Cribby-ն», - կ'աւելցնէ Ս. Լաւասարդեան: